

**Др Драган
Раденовић,
вајар**

Напад уметности

Размишљати о телевизији условљено је познавањем специфичне стварности времена, што подразумева сазнање да је лутање свести гледалаца видљиво у њиховој немогућности да направе разлику између зла и добра, истине и лажи, лепог и ружног... Данас поражени објављују да су победници, сведоци се представљају као активни учесници а савремена објективност омогућује сопствену конструкцију чињеница. Ово је резултат дуготрајног и прецизног плана у коме је телевизија имала пресудну улогу у моделовању менталног склопа човека, као важно средство утицаја владара међународне заједнице. Пресудан догађај у преузимању организације и руковођења у формирању представа милијардама људи десио се 1980. када је Тед Тарнер формирао глобалну ТВ мрежу Си-Ен-Ен.

Свест човека, посматрача ТВ програма је помоћу високог степена софистицираних информација, којима телевизија обавештава о догађајима из прошлости, савременим збивањима или представама уметничких дела, обузета сумњом да је предмет његовог интересовања неважан детаљ. Свака наредна мисао, која се формира на основу виђеног на ТВ екрану, саплиће претходну и тај колоплет се доживљава као неважна сензација, јер следећа мисао потискује у заборав претходне. То је посебно изражено од када је прихваћена пракса директних преноса зла: несрећа, ратовања, убијања, терористичких акција...

Дански филозоф Серен Кјеркегор целог живота се бавио феноменом унутрашњег живота човека или психологијом. На основу његовог искуства, рефлексија човека на виђено, у данашњем времену, јесте аутопатија насупрот симпатији. Захваљујући телевизији аутопатија је постала основни динамизам човека у доживљавању стварности, што подразумева општу и доминантну сумњу у себе. Покушавајући да

нађе излаз из овог стања, човек је прихватио „решења“, која му је опет перфидно понудила телевизија. Самообмана и илузија постале су замена за реалност. Лаж више није друштвено неприхватљива. Морална санкција и грижа савести за лагање је нестала. На овај начин човек је темељно дезоријентисан. Формирали су се некакви апстрактни идеали стварности, које телевизија као медиј постмодерне уметности, намеће безбројним понављањима...

Празно је дубље. Ово је принцип који је телевизија прихватила активно се укључујући у савремени систем образовања, који је у функцији стицања незнања, по идеји владара света. Емисије из области науке, уметности, визуелни путописи (Дискавери), историјски серијали, филмови о догађајима... осмишљени су као целине или делови неистинитих или полуистинитих садржаја. Овде је феномен телевизије искоришћен у поимању ружног. У име хуманизма и човека као мере свега постојећег, прихватање ружноће је основа оспоравања Бога и напад на његову креацију: природу и човека. Намеће се да је и стварање, као најкреативнија делатност, предмет негације заљубљених у ружноћу и зло.

Склон сам да закључим да телевизија представља најскупље плаћене речи и јефтине слике умишљене стварности. Она је претходила и створила услове за појаву интернета. Међутим, за разлику од могућности индивидуалног повезивања и независног комуницирања свих на планети посредством овог технолошког изума, што представља презумпцију свести о могућој и вероватној обмани у том процесу, телевизија је прекрајала здраве и логичне критеријуме човечанства и цивилизације у постојеће стање духа. Сведоци смо последњег јуриша коњице телевизијских измишљотина у нападу на преостале пределе људског разума, који су још остали да могу да функционишу.

Телевизије и програми у Србији, у потпуности су укљопљени у глобални систем и принципе продукције светских телевизијских мрежа и канала. Донедавно смо делили у потпуности судбину осталих у скривеним и нескривеним манипулацијама полуистинама и лажима. Онда се десио неочекивано.

РТС је поред неинвазивног увођења заљубљеника у уметност и заинтересованих посетилаца(којих је све више) у галеријске просторе ове куће, покренула еруптиван процес отрежњења. Уметнички радови проверених вредности постали су доступни гледаоцима. Баштина националних вредности и интелектуалне задужбине истакнутих људи постали су најцењенији део програма. РТС је, сада већ свима видљивом стратегијом „напад уметности“ започела борбу са самом собом и са свим телевизијама које гледирају да образују, информишу или забаве гледаоце у Србији. Да ли је ово још један пример неуништивости духа, који се у нашој историји будио када је било најтеже? Видећемо...